

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/144/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520202077
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520202077.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloletú: T. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. č. XX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, dieťa rodičov, otec: D. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, D. J., matka: C. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. č. XX v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec mal. dieťaťa (ďalej len navrhovateľ) sa návrhom doručeným súdu dňa 30.12.2020 domáhal zmeny rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 4P/341/2011 zo dňa 6.3.2012 a to zníženia výživného pre mal. dcéru T. na sumu 40 eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že neprávoplatným rozsudkom Okresného súdu v Starej Ľubovni č.k. 2P/173/2019 zo dňa 22.5.2020 mu bola zvýšená vyživovacia povinnosť na dcéru na sumu 180 eur od 1.1.2020. Jeho pomery sa však radikálne zmenili, odo dňa 22.12.2020, kedy s ním zamestnávateľ SAD Poprad, a.s. ukončil pracovný pomer. Dostal sa do nezávideniahodnej situácie, má tri vyživovacie povinnosti, ostal bez príjmu, bol sa zaevidovať, čaká na rozhodnutie o výške podpory v nezamestnanosti. Táto situácia mu nedovoľuje platiť výživné tak, ako bolo stanovené v konaní 2P/173/2019. K návrhu pripojil list zamestnávateľa - okamžité skončenie pracovného pomeru, kontrolný preukaz uchádzača o zamestnanie.

2. Súd uznesením č.k. 4P/144/2020-14 zo dňa 4.2.2021 ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, súčasne uznesením č.k. 4P/144/2020-16 zo dňa 4.2.2021 prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej tunajším súdom pod sp. zn. 2P/173/2019. Uznesením č.k. 4P/144/2020-23 zo dňa 31.5.2021 súd pokračoval v konaní.

4. Pojednávania vytýčeného na deň 22.7.2021 sa navrhovateľ nezúčastnil, napriek tomu, že predvolanie mu bolo riadne a včas doručené, svoju neúčasť nijakým spôsobom neospravedlnil, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

5. Matka dieťaťa na pojednávaní žiadala návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Zdôraznila, že od rozhodnutia krajského súdu nedošlo ani na jej strane ani na strane mal. dieťaťa k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Naďalej poberá príspevok za opatrovanie dcéry v sume 530

eur mesačne, nepríbudla ani nebudla jej vyživovacia povinnosť. Dcéra nastúpi od budúceho školského roka do 5. ročníka ZŠ, vzhľadom na jej zdravotný stav náklady na starostlivosť o ňu budú len vyššie.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Poukázal na správu bývalého zamestnávateľa otca dieťaťa, z ktorej vyplýva, že dôvodom okamžitého ukončenia pracovného pomeru s navrhovateľom bola skutočnosť, že prevážal 32 cestujúcich bez platných cestovných lístkov.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu ako aj s obsahom spisu 2P/173/2019, týkajúce sa starostlivosti súdu o mal. dieťa, na základe čoho ustálil nasledovný skutkový stav :

8. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 2P/173/2019-89 zo dňa 4.6.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť vo všetkých výrokoch dňa 24.5.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č.k. 24CoP/153/2020-133 zo dňa 29.4.2021 bol prvým výrokom zmenený rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/341/2011 zo dňa 6.3.2012 v časti výživného, tak, že výživne zo strany otca pre mal. T. bolo zvýšené v období od 19.9.2019 do 31.12.2019 zo sumy 50 eur na sumu 120 eur a od 1.1.2020 zo sumy 50 eur na sumu 180 eur, druhým výrokom bolo vyčíslené dlžné výživné, tretím výrokom bol návrh v prevyšujúcej časti zamietnutý a štvrtým výrokom bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Krajský súd Prešov vo svojom rozsudku sp. zn. 24CoP/153/2020 zo dňa 29.4.2021 v bodoch 17. 18. a 19. prihliadol na skutočnosť, že otec dieťaťa po rozhodnutí tunajšieho súdu stratil príjem, a to konkrétne, citujem: „Uvedená skutočnosť samozrejme mení doposiaľ existujúci skutkový stav veci, otec ňou však vecne neargumentuje. Ak by tomu tak aj bolo, odvolací súd uvádza, že s otcom bol skončený pracovný pomer pre jeho vlastné pochybenie, čím si zavinił stratu jeho zamestnania. V súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20.2.2019 však súd prihliada na stratu príjmu len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Odvolací súd ďalej pokračuje, že v preskúvanom prípade je na ťarchu povinného, že sa svojim vlastným správaním vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, to však nemôže byť na úkor oprávneného maloletého dieťaťa, ktoré okrem zvýšených výdavkov, súvisiacich s jeho dospievaním, čelí aj zdravotným komplikáciám. Do popredia preto vstupuje potencialita príjmov otca, kedy súd neprihliada len na skutočné príjmy povinného rodiča, ale vychádza z príjmov, ktoré by tento rodič mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň vzdelania, pracovnú prax, dopyt na trhu práce a podobne. Vlastná empiria otca v jeho pracovnej oblasti je dôkazom toho, že je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať zistený príjem 1010 eur a tento príjem by celkom zrejme dosahoval aj naďalej, ak by vlastným konaním vážne neporušil pracovnú disciplínu a v dôsledku toho s ním bol skončený pracovný pomer.“

9. Matke dieťaťa je od 1.2.2020 priznaný na obdobie jedného roka príspevok za opatrovanie dcéry T. aktuálne v sume 530 eur. Poberá rodinné prídavky na dve deti. Býva v rodičovskom rodinnom dome v obci Lacková, kde znáša všetky náklady súvisiace s chodom domácností, ktoré vyčísliła sumou cca 200 eur mesačne.

10. S otcom dieťaťa bol spoločnosťou Slovenská autobusová doprava Poprad, akciová spoločnosť, dňa 22.12.2020 okamžite skončený pracovný pomer podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, pretože dňa 7.12.2020 bolo kontrolou zistené, že na linke 703408, spoj 30, prepravoval 32 cestujúcich bez platných cestovných lístkov, čo je závažné porušenie pracovnej disciplíny (čl. 3 spisu). Aktuálne osobné, majetkové a zárobkové pomery otec dieťaťa napriek výzve súdu nepreukázal, výzvu odignoroval.

11. Maloletá T. od budúceho školského roka bude navštevovať druhý stupeň základnej školy, náklady na jej starostlivosť matka vyčísliła pred kolíznym opatrovníkom sumou 460,50 eur mesačne. Zvýšené výdaje súvisia s jej zdravotným stavom, má diagnostikovanú cukrovku 1. typu.

12. Obaja rodičia majú okrem mal. T. ešte po jednej vyživovacej povinnosti. Otec výživné pre mal. T. od januára neplatí v súdom stanovenej výške, platí len 40 eur mesačne, o T. sa nezaujíma, nenavštevuje ju.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len ZoR), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 78 ods. 2 ZoR ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

19. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

22. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať rozhodovať znova.

23. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí:

24. Predmetom konania je návrh otca na zníženie výživného na mal. T. na sumu 40 eur mesačne. Naposledy bolo právoplatne rozhodnuté o výške výživného dňa 24.5.2021.

25. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti.

26. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami.

27. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnym podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (znížiť resp. zvýšiť výživné pre dieťa) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

28. Otec mal. dieťaťa odôvodňuje potrebu zníženia výživného stratou zamestnania ku ktorému došlo dňa 22.12.2020 okamžitým skončením pracovného pomeru pre závažné porušenie pracovnej disciplíny. Túto skutočnosť, však už zohľadnil Krajský súd Prešov vo svojom rozhodnutí sp. zn. 24CoP/153/2020 zo dňa 29.4.2021, keď rozhodoval o odvolaní otca dieťaťa voči rozhodnutiu tunajšieho súdu, ktorým mu bola zvýšená vyživovacia povinnosť na maloletú dcéru.

29. Tak ako krajský súd aj tunajší súd zdôrazňuje, že k strate zamestnania otcom dieťaťa došlo jeho vlastným zavineným konaním (prepravoval 32 cestujúcich bez platných cestovných lístkov, čím závažným spôsobom porušil pracovnú disciplínu), nedošlo k nemu z dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez jeho zavinenia. Otec dieťaťa sa svojim vlastným správaním vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, čo nemôže byť na úkor jeho maloletej dcéry. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine je pri každom rozhodovaní o vyživovacej povinnosti povinného voči dieťaťu rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje (potencialita príjmu). V konaní sp. zn. 2P/173/2019 bolo preukázané, že je v schopnostiach otca dieťaťa dosahovať príjem 1010 eur mesačne, ktorý by pravdepodobne dosahoval aj naďalej, pokiaľ by neporušil pracovnú disciplínu v dôsledku čoho bol s ním okamžite rozviazaný pracovný pomer. Súd má za to, že otec mal. dieťaťa je objektívne schopný dosahovať príjem dostatočný pre plnenie doposiaľ stanoveného rozsahu vyživovacej povinnosti voči mal. T. (180 eur mesačne), pretože disponuje takými schopnosťami a skúsenosťami, ktoré by mohol adekvátne zúročiť.

30. Súd konštatuje, že výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutých potrieb mal. dieťaťa a je nepochybné, že matka na strane ktorej musí súd prihliadnuť na jej osobnú 24-hodinovú starostlivosť o dieťa, dopĺňa zdroje výživy dieťaťa na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu. Matka vzhľadom na zdravotný stav mal. T. sa aktuálne nemôže zamestnať, keďže dieťa opatruje, dieťa má v súvislosti so zdravotnými komplikáciami zvýšené výdaje. Súd musí poukázať na „nezodpovedný prístup“ otca dieťaťa, ktorý výživné v stanovenej výške neplatí o dieťa, ako to uvádzala matka sa nezaujímaj.

31. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že na strane otca nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, na druhej strane doteraz stanovené výživné v sume 180 eur zodpovedá odôvodneným potrebám mal. T., ako aj schopnostiam a možnostiam otca, preto súd návrhy otca na zníženie výživného ako nedôvodné zamietol.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti prvému výroku, ktorým bola schválená rodičovská dohoda odvolanie nie je prípustné (§ 122 C.m.p.)

Proti ostatným výrokom tohto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.